

סרטים

פריץ כוכב עליון

„כן, אני זוכר שפעם חשבו שזה מעשיר מאוד, כל הספרות והסוציולוגיה המפורסמים האלה, נהיית שמוק אינטלקטואלי, שרצה להיות יותר אינטלקטואלי מכל השמוקים האחרים. שנים עברו, שנים הלכו לך לאיבוד בתוך הספרים הארוכים, והעולם כולו חלף מתחת לאפך. אבל אני הרי משורר וסופר, שצריך להתנסות בכל ההרפתקאות והנסיגות. צריך להיות את כל החוויות, פאראדוקסיות, להנחות שבהן. ללכת בכל דרכי העולם, לעבור בכל הערים, הנהרות והאוקיינוסים, ולדפוק את כל החוויות, הי פאראדוקסיות והאירוניות שבהן. ללכת בכל דרכי העולם, מספיק לרבוץ במקום אחד ולהסריח“

כה אמר פריץ החתול, בסרט מצוייר הנקרא פריץ החתול, שיוצג בסוף החודש בישראל.

כן, סרט מצוייר, כמו טום וג'רי, וחתולי הצמרת. או כמעט כמותם. היו פעם ימים, כאשר חתול מצוייר צד עכברים ונמלט בפני כלבים בסרט מצוייר. אז חשבו בו שהעניין כולו חינוכי בהחלט ומחאים לילדים קטנים.

עתה מגיע פריץ — והוא בהחלט אינו מתאים לילדים קטנים. הוא מעדיף לדחוף אפן לפוליטיקה, להפליט שטויות על ענייני גזע, לשון חשיש ולבלוע כדורים מכל הצבעים, והעיקר — להשכיב כל נקבה, מכל סוג שהוא. הנקלעת בדרכו. חתולות, כלבלבות, בנות עורב או סוסות, לא חשוב. הכל כשר. התוצאה: פריץ החתול הוא „הסרט המצוייר הראשון למבוגרים בלבד“.

פריץ הוא מוצר תרבות של עתיד. נותן מחתרת האמריקאית. האיש שהמציא אותו, רוברט קראמב, נחשב היום לאחד המנהיגים הרוחניים של תרבות זו. הי דמיונות שהוא מצייר מהוות תערוכה שלמה של הבינוניות האמריקאית כפי שהיא נראית בעיני הדור הצעיר שם.

ראלף באקשי, הבחור היהודי מברוקלין שהפך את הסידרה המצויירת לסרט, נאלץ לתמצת את שפע העלילות וביטל קצת מכל הרפתקאה של פריץ. ואם כי התוצאה לא היתה תמיד לרוחו של קראמב — אשר דרש כי יסירו את שמו מן הסרט — הרי שאין ספק כי רוחו של הצייר שורה על כל מה שקורה בסרט.

וקורה בו הרבה מאוד: בפגישה ראשונה עם פריץ, בכיכר העיר, בין מאות היפנים אחרים, סוחב פריץ גיטרת עם כנוסיות ידיים, ומוכן לקונן על גורל העולם. כדי למשוך תשומת לב על עכו הנון. אלא שהעכונים מעניינים יותר בהכרה סר ציאלית. שלושה מהם חולסים תחת אפו של החתול החמדן, ונעצרים ליד כושי. בעלות העכונים מתחילות לצפצף שהן מאמינות בשוויון בין הגזעים, שכמה מחב ריהם הטובים ביותר הם כושים, שהכר שים והיהודים דווקא קרובים ברוחם זה לזה (אחד העכונים יהודי בהחלט). וכן הלאה, וכן הלאה... עד שהעורב הכושי מניד את עכוו שלו בחינניות, ובמשפט אחד היוצא מסיו מבהיר את המצב: הוא אינו מעוניין במין הנגדי.

עתה נכנס פריץ לפעולה. מתגלגל על הארץ מרוב מכאוב אקזיסטנציאליסטי, וי משכנע את העכונים שרק בעזרת אורגיה בריאה באמבטיה יוכלו להרגיע את נשי מתו הדואבת. אלא שבדיק באמצע האורגיה מגיעים שני חזירים, שוטרים מטופ שים, ופריץ נאלץ לפוצץ את אסלת בית השימוש, להציף את הדירה במיביוב ול- הימלט לבית הכנסת הקרוב.

שם, נפסקת התפילה באמצע — כאשר הרדיו מודיע בחגיגות כי הנשיא ניקסון הסכים לספק נשק לישראל, אחרי שגולדה מאיר נעתרה לבקשתו להחזיר לו את גיור יורק ואת מיאמי.

החזירים שוטרים דולקים אחרי החתול גם לבית הכנסת, עם כל הכבוד (אחד הי חזירים הוא כמובן יהודי, ואילו השני לפי שמה, אירי) ופריץ נמלט להארלם. כאן הוא מרצה על שוויון בין הגזעים — ובי אותה נשימה פונה אל המלצר הכושי בכי גוי המעלים בו.

פנייה קטנה זו כמעט עולח לו בחייו, אילולא מצא לו מיפלט ברגע האחרון, בעזרת חבר שגשג במקום, בורזעוהיה של ברטה השמנה, שהיא ההתגשמות הכושית של כל החלומות האירוטיים הלבנים. פריץ

רישאר: מצחיקן עלי כינור

בו נוכחותה הנמרית של מירי דארק, וסגולותיו הקומיות של פייר רישאר (הכנר). יש בו מישחק מעולה של שניים מכוכבי קולנוע והתיאטרון הצרפתי: ברנאר בליאר וז'אן רושפור, וישנה בו מוסיקה של ולדימיר קוסמה, המלחין היהודי-רומני שאביו חי בישראל.

בלמונדו: ידידות מיתולוגית

זכרונות של אקדוחנים מקצועיים תוצרת אמריקה. חבל רק שתוך כדי בניית הסרט, העדיף ג'ובאני את הסופר על התסריטאי שבו. הסיפור מתפשט על פנים רבות, ולא פעם צריך לנחש את הסיבות למה שקורה על הבד, משום שהסרט אינו מספק מידע די חצורך. עם זאת, ג'ובאני הוא איש שיש לו מה לומר, והוא עושה זאת בצורה מעניינת, גם אם לא המושלמת ביותר.

מארשן וסמית: פריצות מתוקה

קניית הראשית שמגלמת את דודה אוגוסטה, מאגי סמית היא ללא ספק מן השחקניות המוכשרות של אנגליה כיום. אולם בסרט זה היא מציגה את כל תערוכת ההזגזגות התיאטרליות שעלו פעם על דעתו של שחקן — ובכך היא מחסלת כל חלקה טובה שנותנה עוד בתסריט.

סליחה, טעות

בכורגל

הבכורגלני עם הנעל השחור-ר (גורדון, צרפת): אין הגדרה קולעת יותר לסירטו של הבמאי איז רובר (מלחמת הכפתורים, אלכסנדר המאושר) מהגדרתו שלו: „אני אוהב שסרטי יצחקו, אך בחינות, ולא בצור רה ולגאריה ובאמצעים קלים.“

מרגע בו נפתח הסרט, כשהליל צועני לגלגני מלווח את מזימותיהם האפלות של אנשי השרות החשאי המעי מידים פני כמרים העוסקים במלאכת הקודש הרצינית — ברור כי לפנינו סיטואציה קומית פשוטה וטיפוסית: הי ברנשים הרעים נגד הברנשים הרעים-עוד יותר — כשב תווד טיפוס שאינו שייך לאף אחד מחנות האופל; כנר עם נפש של גאון: תמים, ילדותי, מפוזר, ומפחד מרופאי שיניים.

הכנר התמים, שנבחר במקרה כמלכודת לפתאים, ניק לע בעל-כורחו — ובלידיעתו — לסיכסוך בין שני דגים שמנים בשרות החשאי. כתוצאה חופכים חייו לגיהנום. למשל, כשעליו להגיע אל רופא השיניים — מכנים לו מעקב בכל פינה. הוא, ככל אדם המפחד ממכות-הקי דוח של הרופא מחליט ברגע האחרון לא לעלות, פשוט משום שהכאב אינו מציק לו כמקודם. לעוקבים אחריו, מהווה צעד קטן זה מוקד לביבלול שלם.

יש בסרט בימוי אלגנטי וצילומים אסתטיים. ישנם

בשם האקדח

והחבר הטוב

המחסל (תל-אביב, תל-אביב, צרפת) — המשותף לכל כתביו, תסריטיו וסרטייו של ז'וזף ג'ור

באני, היא ההתעסקות המתמדת בעולמם של גברים קשור חים, החיים בדרך כלל מחוץ לחוק, ומתנהגים לפי מערכת מוסר פרטית משלהם. הכוח המניע את גבוריו של ג'ובאני — היא בדרך כלל הידידות העמוקה והכנה הי קושרת אותם זה לזה, המזכירה את תחברות המיתולוגיות בין גברים בסרטיהם האמריקאיים של הוקס וטורד.

המחסל, המוצג עתה בארץ, הינו חולייה נוספת בשרשרת זו.

זהו סיפור על אנשים שחיים ומתים בצל האקדח, סיי פור שגיבורו הוא איש המטיל אימתו על העולם התחתון, כאשר הוא בא לשחרר מן הכלא ידיד שנאסר על לא עוול בכפו.

תוך כדי העלילה מספיק גיבור זה לחפוף למנהגי הי עולם התחתון, לאסיר בכלא, למתנדב אחרי מלחמת הי עולם במעולה למירוק מוקשים על שפת-הים, ושוב לרוצח שכיר, וכן הלאה.

מסביב לסיפור זה יוצר ג'ובאני אווירה דחושה, מקשט אותה בטיפוסים ססגוניים, ומטבל אותה בהומור מיוחד במינו. קרבות האקדוחים מזכירים להפליא את תחרויות השליפות במערב הפרוע, ובדיחות-הדעת השרה ללא-החרף על בלמונדו, בתפקיד הראשי, מעלה גם היא

היתה לנו

דודה

מסעות עם דודתי (אורלי, תל-אביב, ארצות-הברית) — היה

פעם שנון ומבריק של גרא-חס גרין, על אשה בת שמונים, סמל הנונקונפורמיזם, הי נהנית מכל רגע בחייה ומנצלת אותו עד תומו, ולעזאזל המוסכמות והמוסר — ועל אחייה בן השישים, שבילה את כל חייו מאחורי דלפק בבנק, ומגלה רק אחרי יציאתו לגימלאות שהחיים יכולים להיות מרתקים, מעניינים ומ- גוונים הרבה יותר מחשבון עובר ושכ.

אבל זה היה בספר. מה שיותר מן המקור, לאחר ש- הוכנס למסך הגדולה של הוליווד, הוא מוצר שבלוני למדי, קצת משעשע, קצת סוחט דמעות, קצת פיקנטי, קצת משעמם, מאוד אלגנטי וחדור.

הדודה אוגוסטה התוססת והמפתיעה הפכה לזקנה קצת מוזרה, שכל מעייניה בחשגת מאה אלף דולר לש- רור מאחב נעוריה. במקום ליחנות מכל דקה שהיא חיה, היא שוקעת בזכרונות מתקתקים על עברה בבתי-זיונות מפוארים או כמילגשו של תעשיין צרפתי. מובן שבתנאים כאלה אין לאחייה הרבה מה ללמוד ממנה, והסיפור מאבד כל טעם.

חבל להתעכב על כל השינויים שנעשו בספר לפני ש- הגיע אל הבד. אפשר רק לומר שאף אחד מהם לא היה לטובת העניין. ומה שבעיקר לא היה לטובתו, זו השח-